

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878 Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 TELEFON: CHelsea 3-3878
NO. 74. — ŠTEV. 74. NEW YORK, TUESDAY, MARCH 29, 1932. — TOREK, 29. MARCH 1932 VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

VROČI SPOPADI V BLIZINI SOVJETSKE MEJE

KOMISIJA LIGE NARODOV BO SESTAVILA POROČILO, KI BO V PRID NANKINŠKI VLADI

Kitajci so obkolili močan oddelek kitajskih vojakov, ki so simpatizirali z Japonci. — Vojaštvo generala Ma se je pričelo puntati. — V spor se bo najbrž vmešala sovjetska unija, ker bodo njeni interesi na meji ogroženi. — Japonska in Kitajska morata predložiti Ligi narodov svoje ugotovitve glede Mandžurije.

HARBIN, Mandžurija, 28. marca. — Središče japonske vojaške delavnosti proti kitajskim četam v Mandžuriji je bilo premeščeno v okolico Fuyu vzhodno od tukaj. V neposredni bližini sovjetske meje prete izbruhniti vroči boji.

V okraju Fuyu je bila jako delavna japonska infanterija, kateri sta pomagali tudi artilerija in konjenica. Pregnati je bilo namreč treba skoro dva tisoč Kitajcev, ki so tvorili nekako predstražo protijaponskih četašev. Pozneje je bilo sporočeno, da je bilo dosti Kitajcev usmrčenih.

Kitajci so zajeli oddelek kitajskih vojakov, ki simpatizirajo z Japonci. Kaj se bo zgodilo z njimi, se zaenkrat še ni dalo dognati.

Medtem je dospelo poročilo, da se je začelo puntati vojaštvo generala Ma, ki se je prvotno boril proti Japoncem, pozneje se je pa pobotal z njimi.

Vstaja se neprestano širi, in baš v tem dejstvu tiči nevarnost, da bodo izbruhnili vroči boji v neposredni bližini ruske meje. Ker bodo vsled tega najbrž kršeni ruski interesi, se kaj lahko dogodi, da bo posegla tudi Sovjetska Unija vmes.

Rusi imajo koncentrirane ob mandžurski meji velike množine vojaštva. Včeraj je dospelo iz Moskve kratko poročilo, da je bilo poslanih na Daljni iztok nad sto vojaških inženirjev, mehanikov, arhitektov itd.

Iz Tokia se oficijelno poroča, da so začeli Rusi utrjevati mejo v neposredni bližini Vladivostoka

NANKING, Kitajska, 28. marca. — Načelnik preiskovalne komisije Lige narodov, lord Lytton, je obvestil danes kitajsko vlado, da bo Liga narodov brez dvoma vztrajala na stališču, da morajo biti Kitajci tako v Mandžuriji kot tudi pri Šanghaju gospodarji na lastni zemlji.

TOKIO, Japonska, 28. marca. — Japonska vlada je sklenila, da ne bo predložila Ligi narodov robene izjave glede kitajsko japonskega spora, dasi to petnajsti člen pogodbe Lige narodov izrecno zahteva.

NANKING, Kitajska, 28. marca. — Na čast lordu Lyttonu, načelniku preiskovalne komisije Lige narodov, je bil prirejen svečan banket. Pri tej priliki je imel zelo značilen govor kitajski zunanji minister Lo Wen-Kan, ki je rekel lordu Lyttonu: — K nam ste prišli v najbolj žalostnih časih, kar jih pomni kitajska zgodovina. Akcija Japonske v Mandžuriji je ogrožala integriteto kitajskega teritorija, njena akcija pri Šanghaju je pa spravila v nevarnost temelje naše družabne in politične organizacije.

— Mi se moramo boriti s silnimi težkočami. Neizmerno radi bi se navzeli modernih političnih in družabnih metod, toda to nam zaenkrat ni mogoče, ker smo od zunaj ogroženi.

CANGCUNG, Mandžurija, 29. marca. — Iz Nungana v Kirin provinci poročajo, da je začelo sedem tisoč kitajskih vstašev ogrožati mesto. Mala japonska posadka je prisila za takojšnja ojačenja.

Vstaška sila, kateri poveljuje Li Haj Tsing, ima svojo bazo pri Fuyu, odkoder kontrolira okraj v južni smeri.

Juzne države se boje preiskave

MNOGO NESREČ Z AVTOMOBILI

V državi New York so avtomobili usmrtili tri tisoč oseb. — 124,884 jih je bilo poškodovanih.

Albany, N. Y., 28. marca. — Komisar za avtomobile Charles A. Harnette je predložil legistaturi svoje letno poročilo in obsoja voznike avtomobilov ter jih dolži, da so neprevidni in ne dovolj izveščani, predno prične voziti po javnih cestah.

V svojem poročilu pravi Harnette, da je lansko leto pri 98,552 avtomobilskih nesrečah v državi New York bila ubita 3101 oseba, 124,884 pa jih je bilo več ali manj ranjenih.

Največ nesreč povzročijo avtomobili, katere vozijo mladeniči od 16 do 18 let. Po celi državi dobijo v tej starosti dovoljenje za vožnjo avtomobile, razun v mestu New York. Harnette resno opozarja legistaturo, da napravi postavbo, po kateri mladi ljudje ne dobijo dovoljenja voziti avtomobile.

VSLED SNEGA NI BIL USMRČEN

Morilec je moral umreti na električnem stolu. — Zapadli sneg je potrgal električne žice.

Bellefonte, Pa., 28. marca. — Kubaneec Quincey Wallendez, ki je bil obsojen na smrt na električnem stolu, ker je umoril svojo ženo, se ima zahvaliti samo zapadlem snegu, da še ni umrl. Nanovo zapadli sneg je potrgal električne žice in v kaznilnici ni bilo elektrike za električni stol. Vsled tega je morala njegova usmrtilitev biti preložena.

Ko so bile žice zopet popravljene, so navzoči opazili, da ni dr. W. A. Barretta, ki je moral biti navzoč pri usmrtilitvi. Usmrtilitev je morala zopet biti preložena in kaznilniški varden je poslal po zdravnika sanke.

Wallendez je sicer bolan za jetiko, ki je zelo napredovala in bi mogoče umrl naravne smrti že v nekaj dneh. — Ob 9.35 pa je umrl na električnem stolu.

BIK NAPADEL GOSPODARJA

Newton, N. J., 28. marca. — Farmer Max Risse iz Lafayette okraja bi skoro postal žrtev svojega bika, ako ga ne bi rešil njegov hlapec, ki je bil odgnal z vilami. Bik pa je že nasadil Risseja na robove in ga je poškodoval po obrazu ter mu zlomil tri rebra.

Bik je bil privezan k drevesu, pa se je oprostil in Risse ga je hotel zopet privezati, tedaj pa se je bik obrnil proti njemu. Risse je sicer zagrabil bika za nos, toda se mu je iztrgal in Risse je padel. Tedaj pa bik navali nanj in ga obdeluje z rogovi, njegov hlapec pa ga reši s tem, da prežene bika z vilami.

POIZVEDOVANJE PO OTROCIH

Dva otroka sta bila v nedeljski šoli. — Pozneje ju niso mogli najti. — Šla sta peš sedem milj daleč.

Collingswood, N. J., 28. marca. — Dva majhna otroka sta se odločila, da gresta peš iz nedeljske šole in ker jih po šoli ni bilo mogoče najti, so ljudje mislili, da jih je kdo odvedel. Sirene požarnih bramb so oznanjale nesrečo, 25 postaj Ameriške legije je bilo takoj na nogah, policija je iskala od hiše do hiše izgubljenega otroka.

Pogrešana otroka sta bila Betty Perrin, stara 4 leta in Raymond Eichelberger, star pet let. Raymondov oče, Percy Eichelberger, ki je ravnatelj višje šole v Collingswoodu, je s svojim avtomobilom peljal oba otroka v nedeljsko šolo ob devetih. Rekel je jima, da pride po nju ob pol enajstih.

Ko je Eichelberger zopet prišel po nju, ju ni mogel najti in šolski voditelj mu je rekel, da sta že odšla.

Eichelberger je takoj naznanil policiji in policij. načelnik Harry Hayes je po radiju sporočil vsem policijskim postajam v okrožju 25 milj. Ognjezgasni maršal William Kown je ukazal, da piskajo sirene in takoj je bilo 200 gasilcev pripravljeno iskati otroka.

Popoldne je tudi policija naprosila Ameriško legijo za pomoč in 25 postaj je bilo takoj pripravljenih.

Policija v Camdenu je stražila vse ceste. Gasilci so tudi preiskavali potoke.

Popoldne ob treh pa je policist Folyard srečal na cesti oba otroka blizu Audobonas. Iz šola sta šla peš v Magnolio 7 milj in sta bila na potu domov.

LEV ZA HOOVERJA

Washington, D. C., 28. marca. — Zadnje tedne je prišlo več živali v Belo hišo.

Posebno odposlanstvo abesinskega cesarja Haile Selassie je pripeljalo s seboj med drugimi divjimi živali tudi enega leva. To je že starodavna navada, da abesinski cesarski pošiljajo v dar divje živali, kot posebni znak velikega spoštovanja. — Vse take živali pošlje predsednik v zoološki vrt.

NAŠLI STARE RAZVALINE

Mexico City, Mehika, 28. marca. — Arheolog Guillermo Magana je naznanil, da je našel razvaline starega mesta blizu Tapuea. Razvaline je našel na vrhu hriba, vsled česar Magana domneva, da so tam imeli vojaki varno zavetišče. Tam so bili tudi pokopani poglavarji starega rodu. V nekem grobu je našel okostje vojaka s sulico in s koščeno zapestnico, ki je okrašena z zlatom.

ADVERTISE
"GLAS NARODA"

NENAVADEN GLADOVNI ŠTRAJKAR

Dobi \$10 za branje sv. pisma, dasi ne verje vanj. — Strada že mesec dni in protestira proti nezaposlenosti.

Washington, D. C., 28. marca. — Dr. Frederick Wolter, ki je star 57 let, je prostovoljno pričel stradalno stavko v protest proti nezaposlenosti. Od 28. februarja že ni ničesar jedel. Zdaj bere vsak dan pet ur sv. pismo, dasi ne veruje vanj, ker je plačan po \$10 na teden.

Zastopnik neke verske družbe mu je prinesel knjigo, da jo bere. Dr. Wolter pa je odklonil. Ko pa mu je zastopnik rekel, da mu bo plačal \$10 na teden, ako bere vsak dan po pet ur, tedaj se je vdal, kajri pri Salvation Army mora plačati za sobo \$2.25 na teden.

Pravi, da so nekatere točke v sv. pismu zelo zanimive, da pa ne verjame vanj in da nikdar ne more vrjeti, da je še kako drugo življenje kot tukaj na zemlji.

Ako prenehajo delovati možgani, preneha vse, — to je njegova vera.

— Take stvari ni nikjer, ki jo nekateri imenujejo dušo, — pravi dr. Wolter. — Seveda pred 2000 leti, ko je bilo sv. pismo pisano, tedaj so ljudje verjeli, da ima vsak človek dušo. Pa ta vera je bila napačna.

— Ne bojim se smrti. — In čudno je: v tako bogati deželi želim tako malo. Potrebujem samo \$600 na leto. S tem denarjem bi lahko imel majhen prostor, na katerem bi mogel pridelati nekaj zelenjave, bi gojil cvetlice in bi bil srečen.

Določil je že vse za svoj pogreb in naročil Salvation Army, da njegovo truplo sežge, ter je pripomnil: — Nikdo nima koristi od mojega telesa.

POLKOVNIK JE POSTAL DUHOVNIK

Pariz, Francija, 28. marca. — Emile Pierra, star 50 let, ki je bil v svetovni vojni polkovnik in se je odlikoval v mnogih bitkah, je bil posvečen v mašnika. Polkovnik namerava svoja vojaška odlikovanja nositi na duhovniški obleki.

STALIN JE BIL V OPERI

Moskva, Rusija, 28. marca. — Josip Stalin je bil v operi, kjer je poslušal opero "Othello". Izgleda popolnoma zdrav, vsled česar splošno prevladuje mnenje, da so bila poročila, da je prišel nek nemški zdravnik, da ga zdravi, neutemeljena.

Stalin je sedel v loži v prvi vrsti. Oblečen je bil v khaki suknič. Khaki hlače in v kmetske škornje.

CERKEV BOŽJEGA GROBA POŠKODOVANA

Jeruzalem, Palestina, 28. marca. — Ker je bila cerkev Božjega groba vsled mnogih potresov poškodovana, jo bočejo zvezati z železnimi žicami, kot so pred leti tudi zvezali katedralo sv. Pavla v Londonu.

DIJAKI NE SMEJO POTOVATI PO DRŽAVI TENNESSEE

WASHINGTON, D. C., 28. marca. — Dvanajst dijakov Columbia univerze se je danes posvetovalo s senatorji LaFollettom, Wagnerjem in Cope-landom. Senatorje so prosili, naj zahtevajo, naj zvezna vlada takoj uvede natančno preiskavo neznosnih razmer v Harlan okraju. Ko je hotelo pred kratkim nekaj dijakov študirati tamkajšnji položaj, so jih oblasti izgnale.

Nashville, Tenn., 28. marca. — Guverner Henry H. Horton je danes odločno zavrnil prono skupine dijakov, da bi potovali po državi Tennessee in študirali razmere. Do tega so po ustavi upravičeni.

Guverner je zavrnil njihovo prošnjo z utemeljitvijo: — Mi nečemo, da bi drhal boljševikov, komunistov in anarhistov, kalila mir naših državljanov.

Studentje, ki so bili prej izgnani iz Bell okraja, so vložili proti guvernerjevemu odloku odločen protest.

Ko so bili studentje v Kentucky, so jih pri neki priliki pretepli pomožni šerifi.

V Clairborne okraju so policisti streljali nanje ter dva nevarno ranili.

Washington, D. C., 28. marca. — Te dni bo stavljen v kongresu predlog, naj vlada natančno preišče nevezdrne razmere, ki vladajo po nekaterih južnih državah, posebno pa v Kentucky in Tennessee. Položaj tamkajšnjih premogarjev je naravnost obupen.

DRAGA JAJCA V MOSKVI

Dva meseca niso v Moskvi imeli jajc. — Vlada je obljubila večjo zalogo iz drugih krajev.

Moskva, Rusija, 28. marca. — Prebivalec Moskve, ki so skozi dva meseca trpeli veliko pomanjkanje na jajcih, je vlada obljubila, da jim bo v kratkem preskrbela veliko zalogo jajc iz drugih krajev.

Do 1. aprila pričakuje vlada 490 železniških voz jaje in 1 milijon 120,000 kokoši, ki ležejo jajca. Vsled velikega povpraševanja po jajcih za izvoz ni že od srede januarja bilo mogoče dobiti nobenih jajc, razun v najboljših hotelih in na privatnih trgih, kjer je bilo mogoče kupiti eno jajce za 80 kopejk (40 centov).

STAR BIKIKEL

South Bend, Ind., 28. marca. — Herman Kabitz, ki je star 77 let, se vsak dan vozi s kolesom, ki je staro 32 let. Kabitz se je pričel voziti s kolesom, ko so mu zdravniki je pred petnajstimi leti rekli, da je moral biti operiran na nogi.

— Operacije nisem nikdar imel in stara noga je še vedno dobra, — je rekel Katz.

MORSKI PSI SE SELIJO

Morski psi se izredno množe. — Letos jih bodo postrelili nad šestdeset tisoč. — Indijanci jih love.

Seattle, Wash., 28. marca. — Gnana po naravnem nagonu je pričela najdragocenejša čreda morskih psov na svetu svojo vsakoletno selitev iz toplih voda v južnem Pacifiku proti Pribilovim otokom v Merinskem morju.

Morski psi potujejo več tisoč milj pod vladnim varstvom v svoja severna bivališča, kjer jih loviči pod vladnimi odredbami vsako leto mnogo pobijejo, toda samo toliko, kolikor se potrebuje na leto njihovih kož za ženske kožuhe.

Odkar je vlada prevzela leta 1910 njihovo oskrbo, se je ta čreda pomnožila od 132,000 živali na 1.125,000. Letos jih bodo postrelili od 55 do 60 tisoč.

Zvezne patrolne ladje spremljajo morske pse 3000 milj daleč proti severu in jih ves čas stražijo, da jih loviči preveč ne postreljajo.

Ameriška vlada ima strogo pogodbo z nekaterimi indijanskimi plemeni, da jih smejo streljati in loviti samo, kadar so živali na odprtem morju. Morski psi pa se pri preseljevanju drže obrežja države Washington, in so s tem obvarovani pred Indijanci.

Na svojem lovu se Indijanci odpeljejo v čolnih daleč na morje, oboroženi samo s sulicami po običaju svojih prednikov. Moderne puške in motorni čoln so Indijancem za ta lov prepovedani. Povprečno pobijejo Indijanci v času vsakega preseljevanja okoli 2000 živali.

Ko preplavajo morski psi morje ob obrežju države Washington, so zopet na varnem, kajti od tam naprej jih spremljajo kanadske ladje do Alaske. Morski psi skotijo svoje mladiče na Pribilovem otoku v avgustu.

Samci zapustijo otok kmalu nato ko so mladiči rojeni. Nekaj tednov za njimi odpotujejo samice in nazadnje mladiči.

Samci se obrnejo bolj proti zapadu, kjer ostanejo skozi celo zimo. Samice in mladiči pa gredo daleč v južni Pacific. Ko pride zopet čas selitve na sever, se samci pridružijo svojim družinam in jih vodijo zopet proti severu.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription rates table: Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00, Za New York za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za inozemstvo za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50

Advertisement on Agreement

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pokljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo da se nam tudi prejme bivalične nasnani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA, 116 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

PROTI INOZEMCEM

Povsem na tihem je bila v kongresu predložena predloga, koje zagovorniki so najbrž domnevali, da bo sprejeta ter da bodo s tem dobili nasprotniki inozemcev novo in nevarno orožje.

Oče predloge je kongresnik Robert A. Green iz Floride, najbrž je bila pa sestavljena pa načrtih delavskega tajnika Doaka, kateremu priseljenci niso nič kaj pri sreju.

Predloga zahteva, naj se ustanovi v delavskem departmentu poseben preiskovalni urad.

Delavski tajnik Doak je zelo ponosen na svoje delo. Dosegel je namreč, da je bilo tekom njegovega uradovanja več ljudi poslanih iz dežele, nego se jih je priselilo.

V svoji strasti za deportacijo se je posluževal najrazličnejših sredstev in nobeno mu ni bilo prenikotno. Organiziral je volunsko službo, ki je prevedla na tisoče delavnih inozemcev na Ellis Island.

V času, ko si zakonodajalci belijo glave, v katerem oddelku zvezne vlade bi bilo mogoče kaj prihraniti, da bi se zmanjšal primanjkljaj v zvezni blagajni, leta po deželi 4500 iz zvezne blagajne plačanih ovaduhov, ki vrše najnesramnejše delo, katero je v očitnem nasprotju s principi ameriškega naroda.

Sedaj hočejo ustanoviti se poseben urad, ki bi preiskoval kršitve postav s posebnim ozirom na inozemce, ki nasprotujejo sedanji obliki ameriške vlade.

Lahko si je misliti, kako silno moč bi dobil gospod Doak in kako slaba bi začela presti komunistom in vsem drugim radikalnim elementom v tej deželi.

Bivši železničar in umijski uradnik, ki je postal svetovalec predsednika Hooverja, je na eni strani odločno proti temu, da bi dala zvezna vlada nezaposlenim kako pomoč, na drugi strani pa hoče imeti še več denarja za preganjanje inozemcev.

Toda tudi v mrznji do inozemcev je Doak enostranski. Sovraži le Slovane, Germane in Romane, dočim so mu Angleži dobrodošli.

Pred kratkim je rekel: — Če bi imeli le s Kanadei opravka, bi bil jaz prvi, ki bi predlagal, da zbršimo našo severno mejo. Tega pa ni mogoče, ker prihaja iz Kanade preveč ljudi drugih narodnosti.

Te besede prav dobro označajo nazore "velikega rešitelja Unije" in "zaščitnika inozemcev", delavskega tajnika Doaka.

NASI V AMERIKI

Rojak Valentin Valjavec, čistilec obleke na 55. cesti v Clevelandu je šel v garažo, da gre na delo. Sedel je v avto in pogljal stroj, pa je takoj padel v nezavest. Ker ga ni bilo na delo, so ga klicali, zakaj ne pride v čistilnico, kjer ga čakajo ljudje. Ko je šla soproga pogledat, ga je našla mrtvega v avtomobilu. Ranjki je bil star 43 let. Zapuščena žena in hčer Ido ter več sorodnikov. Ranjki je bil doma iz vasi Smokac pri Lescah na Gorenjskem.

V Broughtonu, Pa. se je pomorec Ernest Leskovec, star komaj 21 let in rojen tu, odtrgalo mu je nogo pod kolenom in zdaj je v bolnišnici St. Joseph v St. Pittsburghu.

V nedeljo, 30. marca, okrog ene ure popoldne je nagloma preminul v Calumet, Mich., rojak in

večleten naseljencec Peter Matkovič. Tako po južini se je napotil nekam ven, domneva da je hotel v bolnišnico, da vidi katerega izmed zdravnikov, ker se ne počuti dobro. Kmalu za tem ga je našlo nekaj mladih fantov ležati v snegu, nedaleč od stanovanja, kjer je živel. Bil je pri zavesti, zatoraj so hitro poklicali zdravnika in duhovnika, da ga prevadi. Dospeli zdravnik je takoj uvidel, da je vsaka pomoč izključena in res je kmalu zatem zatisnil oči. Zadel ga je kap.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski časnik v Zedinjenih državah.

Iz Jugoslavije.

Lani je umrlo 3236 Zagrebčanov. V Zagrebu je umrlo lani 3236 prebivalcev, kar pomeni, da znaša umrljivost 3.2%. Zanimivo je, da umira v Zagrebu več moških kakor pa žensk.

Burja prevrnila dva vagona.

Na Hrvaškem Primorju, posebno na Sušaku, je razsajala tako močna burja, da je odnesla z neke hiše streho in prevrnila dva vagona osebnega vлека, ki je bil krenil iz bakarskega pristaniša. K sreči je prevrnila vagona v hrib in ne na nasprotno stran v prepad.

Zaklati jo je hotel, ker ga ni marala.

8. marca popoldne se je odigrala v Zagrebu pretresljiva ljubavna tragedija. Mladi zidar Ludvik Rendl je napadel in ljubosumnosti svojo prijateljico Anko Komar ter jo zabodel pod vrat in v desno roko tako, da se je vsa okrvavljena zgrudila. Patem je vrzel nož proč in pobegnil. Ranjeno dekle so prepeljali v bolnico.

Zaradi cigarete ga je ubil.

Pri Gradačcu sta se sprla na cesti kmeta Ilija Nihitič in Peter Juriša. Nikič je prosil Jurišo, naj mu da cigareto, češ, da ga bo sicer ubil. Juriša seveda ni vzel njegove grožnje resno in mu cigarete ni hotel dati. Nikič je pa potegnil nož in zabodel Jurišo naravnost v sree.

Umoril prijatelja, da bi živel z njegovo priljeznico.

Cigana Joco Kesic in Lazo Jovanovic v Neradiju pri Mitrovici sta se tako dobro razumela, da sta si delila celo Jovanovičovo priljeznico, 46-letno rusko emigrantko Akulino Kulakovo. Prvotno Jovanovic ni vedel, da ima njegova priljeznica ljubavno razmerje tudi s Kesicem, pozneje je pa zvedel in sklenil izbežiti se svojega prijatelja. Kesic je imel pa tudi priljeznico, 38 let staro Zorko, še bolj grdo kot Akulina. Prijatelj sta se začela pripraviti, nekoč sta se tudi pošteno stepla, nekega dne je pa Kesic navalil s sekuro na Jovanoviča in mu preklal lobanjo. Zagovarjati se je moral pred sodiščem in obsojen je bil na 8 let težke ječe.

Svojo mater je hotela ubiti.

Pred kratkim je hotela 54-letna Katia Draginič v Zagrebu umoriti svojo 90-letno mater in si končati življenje. Jelena Draginič je vdova po okrajnem glavarju. Njena hči je bila vajena brezdeležja in izobilja zato po očetovi smrti ni hotela prijati za delo, temveč se je ukvarjala samo s slikanjem. Z materjo sta se preselili pred letom iz Osijeka v Zagreb, kjer je mati vodila gospodinjstvo, hči je pa zashuzila nekaj denarja s slikanjem, vendar ne toliko, da bi se mogli preživljati. Te dni je pa začela starka naenkrat klicati na pomoč. Prihiti so sosedje in našli starko sredi sobe na tleh, hči ji je pa tiščala robove v usta in jo davila. Starko so položili na posteljo in hoteli poklicati stražnika, da bi hčerko aretirali, pa jih je preprosil, da tega niso storili. Kmalu je pa začela starka zopet klicati na pomoč in ko so sosedje ponovno prihiti, so zagledali enak prizor. Videč, da ne more matere zadušiti, je pograbila nož in navalila na njo. Sosedje so ji nož izrgali, pa je pograbila škarpje in si prerezala žile na vratu. Mater in hčer so morali prepeljati v bolnico.

Dekleta je prodajala.

V Veliki Kikindi je artilerija policija neko Desanko Živanovič, ki se je ukvarjala s trgovino z dekleti. Mnogo deklet je prodala v javne hiše.

Priljeznico ubil da bi živel z njeno hčerko.

Pred sodiščem v Mitrovici se je zagovarjal cigan Vojin Jovanovic, ki je leta 1929 s sekuro tako obdelal svojo priljeznico Darinko Nikoličevu, da je kmalu umrla. Vojinu je bila vseč lepa hči njegove priljeznice, toda oblasti so mu prekrizale račune in sedeti bo moral dve leti v ječi, da se mu bo kri ohladila.

SAKSER STATE BANK

PROSIM VZEMITE NAZVANJE, da se bo z oziroma na odredbo Hon. Peter Schuck-a, sodnika vrhovnega sodišča države New York vršilo zaščitnje glede pranje: 1. da se plača prvo dividendo v znesku 50% upnikom, ki so izpolnili terjatve, ki so bile izpolnjene in vročene ter sprejete na izplačilne račune, ki so v knjigah in seznamih Sakser State Bank; 2. da se odobri račune bančnega superintendenta v likvidaciji Sakser State Bank od 4. decembra 1931 do 15. marca 1932; 3. da se razpolaže z očitni terjatvami katere so mogoče upravičene do prednosti pri izplačilu in 4. da se nudi drugo in nadaljnje pomoč, kot je določena v delu 78 bančne postave države New York, oziroma utegne biti pravilna in pravilna. Zashitnje se bo vršilo v Special Term, Part II, najvišjega sodišča države New York, v in za okraj New York v sobi 321 v County Court House, Pearl in Centre Street, Borough of Manhattan, City of New York, County of New York na dan 1. aprila 1932 ob 2. uri popoldne omega dne.

Kopija prošnje bančnega superintendenta, njegov račun in druge listine, nanašajoče se na prošnjo, so spravljene v uradu klerka County of New York ter v uradu bančnega superintendenta države New York v njegovem pisarni 50 Centre Street, Borough of Manhattan, City of New York, kjer si jih lahko ogleda vsi interesi, ki so pri tem zainteresirani. Dne 22. marca 1932.

JOSEPH A. BRODERICK bančni superintendent države New York ter pooblaščenec za Sakser State Bank v likvidaciji

TRAGIČNA SMRT SLAVNEGA ZGODOVINARJA

Velika predavalnica Sorbonne, ki se imenuje po slavnem francoskem zgodovinarju Amphitheatre Michelet, je bila 29. februarja pozorišče pretresljive tragedije. Tu predavajo profesorji zgodovine pariške univerze in v predavalnici se zbere navadno 30 poslušateljev. Amphitheatre Michelet je ena največjih predavalnic Sorbonne. 29. februarja je predaval znani francoski zgodovinar profesor Mattheiz in med predavanjem ga je zadela kap. Ker je to že drugi primer, da je zadela profesorja med predavanjem v tej predavalnici kap, je bilo presenečenje poslušateljev in tudi pariške javnosti tem večje.

Profesor Mattheiz je začel predavati kakor običajno popoldne. Predavalnica je bila polna poslušateljev in slušatelj, pa tudi drugi ljudi, ki so radi hodili poslušati predavanja priljubljenega in duhovitega učenjaka. Mattheiz je predaval o francoski revoluciji in se posebno podrobno pečal s sovrastvom med Dantonom in Robespierrom. Točno je karakteriziral Robespiera in prebrisanege, zahrbtnega Dantona tako, da so ga poslušalci z velikim zanimanjem poslušali. V grobni tišini je predaval že pol ure. Posebno ko je govoril o svojem priljubljenem junaku Robespieru, je postajal vedno živahniji, oči so se mu iskriale in bil je kakor preroben. Slušatelji so bili kar zamaknjeni, tako lepo je profesor predaval. Kar je pa sredi stavka umolknil, še nekaj je zamrmral in napel vse sile, da bi stavek dokončal, pa ni šlo.

Prestrašeni slušatelji so opazili, kako se je profesorjev obraz izpremenil in naenkrat je učenjak omahnil na stol. Med slušatelji je nastala panika, nekateri študentje so stopili na hodnik in začeli klicati na pomoč. Takoj so poklicali rešilno postajo in Mattheiza so prepeljali na kliniko prof. Canota. Tam so zdravniki ugotovili, da je zadela slavnega zgodovinarja zaradi razburjivega predavanja možganska kap. Med prevozom na kliniko je bil še živ, na kliniki je pa kmalu umrl, ne da bi se zavedel.

Pokojni prof. Mattheiz je veljal za najboljšega poznavalca zgodovine francoske revolucije. Napisal je več znanstvenih del, ki so prevedena v mnoge tuje jezike. V mladosti si je ranil oko in oslepel nanj, vendar je pa dosegel zaželjeni cilj, bil je sijajen govornik in predavatelj, kakršnih imajo celo svetovne univerze malo. Večino svojega življenjskega dela je posvetil rehabilitaciji Robespiera, ki ga je smatral za poštenega človeka z nasprotju z Dantonom, o katerem jevedno govoril zelo zaničljivo. Tudi Mattheizovega prednika, zgodovinarja Edmonta Dbnaya, je zadela v isti predavalnici med predavanjem kap.

Najstarejša Nemka

V Ostrhauderfenu je te dni umrla najstarejša Nemka, 106 letna vdova Ana Popker. Pokojnica je bila do zadnjega čvrsta in trdnega zdravlja in samo bolezen pred smrtjo jo je privezala na posteljo.

PREDSEDNIK DE VALERA

Nekdanji vodja irskih upornikov proti Angliji, po osamosvojitvi Irske v britski avtonomen dominion vodja ekstremer in do Anglije nepomirljive opozicije, fanstični De Valera je postal predsednik irske vlade in s tem najvišji reprezentat svobodne irske države. Odnosaji med Anglijo in Irsko stopajo s tem v novo, skoraj gotovo zelo knitično fazo.

Izvolitev De Valere za vladnega predsednika ni presenetila, saj odgovarja zapadnim parlamentarnim tradicijam. De Valera je s svojo stranko pri volitvah pred nekaj tedni porazil Cosgravejevo vladno stranko. Absolutne večine v parlamentu sicer ni dosegel, ima pa za seboj najjačjo parlamentarno skupino in vrh tega še oporo v nekaterih manjših frakcijah. Čim je bil znana rezultat volitve je bilo tudi treba računati s tem, da bo De Valera prevzel vodstvo irske vlade in irske službene politike. Njegova izvolitev za predsednika je zato le logična posledica njegove volilne zmage.

Presenetljiva za svet pa je bila ravno ta zmaga. Zgodilo se je prvič po desetih letih, da je ostala v mnajšini stranka, ki je bila 1922 sklenila dominionski sporazum z Anglijo, in da je dobila večina stranka, ki ima v svojem programu zapisano popolno odepitev od Anglije in preušenje prav vseh, tudi samo formalnih zvez z velikobriško skupnostjo. Ustvarjena je bila s tem situacija, kakršne zgodovina britskega imperija še ne pozna.

Irsko je, kakor že omenjeno, od leta 1922 svoboden britski dominion, ki ga veže z Anglijo in drugimi člani imperija prav za prav le še vladarjeva oseba. Drugače je Irsko popolnoma samostojna in ima celo pravico do lastnih diplomatskih zastopstev pri tujih državah. Ako bi De Valera res hotel izvesti svoj program, bi moral atakirati dominionski odnos Irske do britskega imperija in bi tako ustvaril prvi primer, da se noče eden od dominionov popolnoma osvoboditi. Zato je popolnoma nejasno, kako bi Anglija in britski dominioni reagirali na tak poskus, zato je tudi politični preokret na Irskem vzburil po vsem svetu veliko pozornost.

Za enkrat pa situacija še ni tako daleč. Ni še znano, kako je bil De Valera izvoljen in kdo vse ga je volil. Zato tudi ni jasno položaj v novem parlamentu. Poleg obel glavnih strank, zmerneje Cosgraveje in radikalne De Valerove je v parlamentu še nekaj manjših frakcij, ki so jezicek na tehtnici. Najvažnejši med njimi so socialisti in neodvisni agrarci.

Prvi so bili poprej skupno z De Valero v opoziciji in so po svojem programu in svoji taktiki najbližji njegovi stranki. Neodvisna kmečka skupina pa stoji bližje Cosgravejevi stranki in je poprej večinoma tudi z njo sodelovala v vladi ali jo vsaj podpirala.

Verjetno je, da je bil De Valera izvoljen s pomočjo delavske stranke. Skupno z njo bo imel

brezdvomno tudi zanesljivo večino v parlamentu za vsa notranje-politična vprašanja. Malo pa je verjetno, da bi laboristi šli z De Valero čez dru in stru v zunanji politiki, posebno pa v primeru, ako bi hotel porušiti dominionski odnosaji Irske z britskim imperijem, ker tudi irski laboristi nikakor niso za popolno odepitvev od Anglije.

Za kakšno politiko se bo odločil De Valera, se bo pač kmalu pokazalo. Britska zgodovina pozna več primerov, da so prišli na vodstvo te ali one pokrajine voditelji najostrejšega odpora proti Angliji, a so na svojem odgovornem mestu temeljito revidirali svoj program. Mogoče bo tudi De Valera vsaj za enkrat izločil nekatere najbolj radikalne zahteve in se omejil na druge, ki se dajo realizirati v okviru sedanjega odnosa-ja do Anglije.

Sem spada predvsem zahteva, da se črta oškodovina, ki jo Irska plačuje Angliji za veleposestva angleškega plemstva, odvzeta po irski agrarni reformi. Ta zahteva je z irskega stališča, socialnopolitičnega in nacionalnega, pač umljiva in med Irce zelo popularna; bržčas je v sedanji dobi gospodarske krize tudi največ pomogla De Valeri k volilni zmagi. Teško se bo zato našel Irce, ki ne bi simpatiziral z njo, gotovo pa je, da se bo o njej dalo razpravljati tudi z Anglijo.

Težje je z drugo De Valerovo zahtevo, z zahtevo po priključju Ulstra, severnega dela irskega otoka, ki se leta 1922 ni hotel pridružiti novi irski državi, temveč je raje ostal v zvezi z Anglijo. V Londonu bi bili morda pripravljene razpravljati tudi o tem problemu, vendar pa je vprašanje priključitve Ulstra k ostali Irski predvsem zadeva Ulstra samega.

Prav gotovo pa v Londonu ne bodo hoteli razpravljati, ako bo prišel De Valera z zahtevo, naj se ukine prisega irskih poslancev angleškemu kralju. Tudi ta točka je v De Valerovem političnem programu, njena izvedba pa bi pomenila prerušenje zadnje, formalne, toda načelno važne vezi med Irsko in imperijem. Pomenila bi tudi prekršitev dominionskega statuta in bi s tem nujno izzvala odkrit in oster konflikt med Irsko in Anglijo. Ali bo De Valera res tiral situacijo tako daleč in ali bo tudi za tako politiko imel večino v novem parlamentu, se bo pokazalo prav kmalu.

70 LETNICA ZNAMENITEGA FIZIKA

14. marca je obhajal norveški fizik Bjerknes 70-letnico rojstva. Bjerknes je učenjak svetovne slave in si je stekel ogromne zasluge za hidrografijo in meteorologijo. Zlasti v vremenoslovju so povzročile njegove teorije veliki preukucijo in so dale te stroki čisto novo smer udejstvovanja v pogledu analize.

Peter Zgaga

Za deset procentov so mi skrčili plačo, ti si pa zopet kupila novo obleko — je tarnal ubogi zakonec.

Oh, nikar se vendar ne razburjaj — je zagostolela. — Ko sem kupila obleko, sem prihranila deset odstotkov. Prodajalec je namreč rekel, da je za dvačet odstotkov cenejša.

Iz Barbortona mi piše prijatelj in me vprašuje, kdaj se bom odpravil na Willard, Wis. Pravi, da bom lahko jelene lovil, če bom šel tja jeseni, dočim bom poleti lepo v senci ležal in goital svež zrak na debelo.

Poroča mi tudi o tamkajšnji Slovenki, ki ima baje take kapljice, da človeku kar sapo zapre. To so precej mikavna poročila, samo malo predaleč je do Willarda. Bojim se tudi, da bi me willardski slovenski pevski zbor pozdravil s pesmijo: — Tae'ga osla pa še ne...

Iz Pariza poročajo o nekem godbeniku, ki ima samo eno roko, pa izborna igra klavir.

To ni nič čudnega. Jaz naprimer sem že slišal peti pevca, ki sploh nobenega glasu ni imel.

Iz Little Falls mi poročajo, da se moj prijatelj ženi in da bo Martinez za pričo. Če jim je le kolikaj mogoče, naj odlože do meseca julija. Teda bom napel vse sile, in bom skušal poroko preprečiti.

Sam namreč tak človek, da svojim prijateljem le najboljšo željo.

Za rojstni dan sem dobila tudi uro. — je rekla ženiča prijateljice.

In kako teče? Dobro? — Imenitno, ti rečem. Za vsako uro porabi samo 50 minut.

Krčmar je modroval: — Jaz jem vsak dan krompir. Da se ga človek ne naveliča, ga je treba pač vsako pot drugače pripraviti. Eden izmed mojih načinov, je na pr. ta, da najprej s krompirjem opitam prašiče, potem pa jih zakoljem in pojem.

Rojak je kupil barometer in ga obesil poleg okna.

Barometer je najvil deževno vreme in res je začelo deževati. Deževalo je neprestano teden dni, dva tedna. Rojaku je že začelo presediti. Vzame termometer in ga nese nazaj prodajalcu: — Povejte mi — mu pravi, — na kateri gumb je treba pritisniti, da bo začelo sonce sijati.

Rojak mi je pisal: — Wall Street, washingtonska politika in Peter Zgaga to so tri žlice, ki mešajo svet.

S tem ni ni napravil prav posebnega poklona.

Po mojem mnenju sta Wall Street in washingtonska politika zelo slaba tovariša zame.

Nevaren vlomilec se je moral zagovarjati pred sodiščem.

Dosti oseb, katere je okradel, je pričelo proti njemu, med njimi tudi lepa mlada vdova, v koje stanovanje je bil vlomil.

Pri svojih nočnih posetih se je posluževal posebne metode. Z vtrihom je odprl vrata ter pritisnil speči žrtvi v kloroform namočen robec na nos.

Mlada in lepa vdova je pričala: — Ležala sem na postelji, ko je nekaj zaškrtało v ključavnici. Mešec je sijal skozi okno, tako da sem natančno videla obtoženca, ko je stopil v sobo. Polagoma se je bližal moji postelji...

Torej niste spali? — ko je vstopil, — jo je vprašal sodnik. — Ne, čula sem.

Zakaj pa niste klicali na pomoč? — Vdova je nekoliko pomislila, narahlo zardela in rekla v zadregi: — Seveda bi lahko klicala na pomoč, če bi hotela. Pa nisem, ker sem mislila, da ima možak poštene namene.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaši članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. P. ČEHOV:

GROTESKA

V vojno ministrstvo neke države je prišel nekoga dne tuji človek. Dejal je: — Prosim vas, povejte mi osebno, ki ni med najneumnejšimi v svojem oddelku — rad bi ji razložil nekaj izredno važnega. — Oseba, ki ni med najneumnejšimi — kako naj to razumemo? — so ga vprašali. — I: katere stroke pa naj bo? — Iz aeronavtične, prosim! — Imam važno iznajdbo, ki bi jo rad prodal. Iznajdba je tako daljnosežna, da lahko prinese prevrat v vojni tehniki in postavi vsa dosedanja načela vojevanja na glavo. Država, ki bo izum odkupila, bo nasproti sovražniku v nepopisljivi premoči... Kajti njena zmaga bo že v naprej zagotovljena. Nu, zdaj veste za kaj gre. Tuje besede so zapustile v vseh, ki so jih slišali, neodoljiv vtisk. Kopia uradnikov je obstopila tuja in ga zmagoslavno peljala k službojučemu generalu. Tudi ekscelencija je bila vidno vzradoščena nad njegovim prihodom. Ponudila je tuju, naj sede v naslanjaj in vprašala: — Torej — v čem tiči vaš izum? — Iznašel sem tip letala, ki se lahko nepretrgoma drži sto ur v zraku. V njem je prostora za celo vojaško četo. Letalo lahko kljubuje vsem vremenskim nepravilnostim: vetru, dežju, viharju, celo toči. Ali vas miece? — Potem ko je general dal tuju častno besedo, da ne bo zlorabil zaupanja, je neznanec razgrnil pred njim svoje načrte. — Dobro, — je dejal general, ki si jih je ogledal in si dal razložiti nekatere podrobnosti, — popolnoma se strinjam z vami. Koliko pa zahtevate za vaš izum? — Milijardo. Samo milijardo. — Pristajam! — je general ude-

ril v roko. — Tu le imate nakazilo. Vsoto vam izplača vojna blagajna. Hvala lepa, da ste se potrudili do nas! In če bi kdaj še kaj iznašli, ne pozabite, kje ste z uspehom uveljavili svojo prvo iznajdbo. — Če dovolite, — je segel tuje generalu v besedo, — imam še nekaj za vas. Prosim, nikdar se ne čudite — Nu, nu, kaj pa naj bi bilo to, kar mi še lahko ponudite? — Iznašel sem top, ki z lahkoto sestrelji moje letalo, da pade na zemljo kakor obstreljena kavka. Temu topu ne ubeži noben aeroplan. — Poslušajte, — je dejal general. Stvar se mi vidi malce čudna. Najprej mi prihajate s krasnim izumom letala, v isti sapi pa mi ponujate top, ki ga sestrelja na zemljo. Oprostite, zadeva se mi zdi precej priskutna. — Dovolite — jaz ne vidim v tem nič, prav nič neokusnega. Saj sami priznavate, da je treba sredstva za boj zoper sovražnike čedalje bolj izpopolnjevati. Treba je nenaohna korakati naprej! Zato je moje letalo strašna iznajdba, a top je še strašnejši od njega. — Prav za prav moram priznati, da ne lažete, če tako govorite. Vendar se mi ne bi zdelo nič čudno, če bi bil kdo drugi iznašel ta top, ne pa vi, ki ste iznašli že letalo. — Ljubi Bog! je vzkljnil tuje in dvignil roke proti nebu, — kakor da je to tako nemogoča reč! Ali bi vam bolje vseh, če bi se namestu mene pojavil pred vami drug človek, postavimo, takšen z obrto brado, z drugo samoveznico in v drugi obleki? Če vam je tako všeč — General je prišel v zadrego. — Saj ne trdim, da nimate prav, — je dejal, — priznam celo, da

smo potem ko smo odkupili letalo, primorani odkupiti še top, ki ga lahko sestrelji na zemljo, sicer se primeri, da ga ponudite kakšni drugi državi. Ne oporekam, da ste v pravici, kar se tega tiče. Povejte mi rajši, koliko zahtevate za top? — Tudi milijardo. Samo milijardo. General je stopil k mizi, podpisal svoje ime, iztrgal ček iz knjižnice ter ga izročil možu z besedami: — Zares ste imeniten dečko! Saj pravim: genijalni ljudje... — Kaj pa poročete, če vam povem, da tudi s topom še nisva pri kraju? Veste, ne dam se ugnati kaj tako. Kaj bi storili, če bi vam izdal še neko važno skrivnost: Za obrambo letala sem iznašel impregnacijo, ki ji moj top ne more do živga. Niti oprasne ga ne. General se je prijel z obema rokama za brado. — Ali hočete, da na koncu zblaznim? Vi... vi... kaj sem že hotel reči! — Obraz tuja se je zmrčal. — Mislim, da ne počenjam nič nedostojnega, če tudi to iznajdbo ponudim vam. Prosim! Ali je moje letalo slabo malovredno? Kaj še! Izvrtstvo je, brez primere! In top? Tudi top je sljajen! Saj vendar z lahkoto sestrelji letalo na zemljo. — Dobro. Ampak čemu me nirate takoj v početku ponudili impregnacijo? — Kaj? — se je začudil tuje. — Vsaka stvar potrebuje nekaj časa, da se razvije. Tudi vojna tehnika se mora razvijati postopoma, kakor vse na svetu. Tu vladajo železni zakoni logike in skoki bi se utegnili mašečati nad onimi, ki bi jih zagrešili. — Kakšnih pet minut sta se gledala general in tuje iz oči v oči. Oba sta molčala. General je mu-

koma napenjal svoje možgane, iznajditelj pa je hladnokrvno gledal predse in spuščal dim, ki mu je križal v kolobarčkih nad glavo. Naposled, po dolgem čakanju in težkem premišljanju, je general spregovoril z ubitim glasom: — Torej, koliko zahtevate za impregnacijo? — Milijardo. Samo milijardo. — Samo milijardo. In ne vprašate, če jo imam, ali vam jo lahko plačam? — Oprostite — saj nisem vsiljiv. Kdo drug bi mi bil dal za impregnacijo pet milijard, vam pa ponujam za petino vsote, ker ste odkupili že dva druga izuma. — Moj Bog! — je zastokal general. — V lepi gnojnik tičim. Nu, pa naj bo! Tu imate nakazilo za milijardo! — Neznanec je sprejel listek, stisnil generalu roko in krenil k vratom. General mu je sledil z mrkami pogledi. Ko je bil že na pragu, se je vdrnil iz misli in zavpil za njim: — Ali jamčite, da je vaš impregnacija popolnoma varna in neprelopljiva? — Tuje se je nasmešnil. — Prav za prav seveda izvzemši primer, da nekdo iznajde kroglo s posebno učinkovito probojno silo. — Upajmo, da se ta izum nikoli ne posreči, — je dejal general s trepetajočim glasom: — O pač pač! — Vsi svetniki! Kaj pravite? — Takšne krogle so že na razpolago. — Vi... vi... kdo jih je iznašel? — Jaz. — Hudič! Zakaj ste pa molčali o tem? — Oprostite — saj me niste niti vprašali... General se je zlobno zarežal. — Seveda mi boste zdaj ponudili v odkup še te proklete kroglice! In ko jih bomo odkupili, mi ponudite opet kakšen neprobojen ščit. Nu, na dan z besedo! — Tako je, kakor ste rekli, — je dejal tuje. — In kadar boste pobasali milijardo za ščit, boste prišli zopet z nekim novim sredstvom proti neprobojnim ščitom. — To se razume samo ob sebi. General si je izpull zadnji šop las iz glave in je zatulil: — Proklete bodi vse to skupaj! Saj nas boste popolnoma izmozgali! Povejte mi vsaj, kdo ste? Kdo ste? — Neznanec se je razjezil. Obraz mu je bil temen kakor nebo pred viharjem. — Lahko me zanikujete, kolikor se vam ljubi, — je rekel. — S tem pa ne boste vi pametnejši, niti jaz vreden večjega zaničevanja. Če bi bili pametni, bi že zdavnaj sami spoznali, kdo sem. P o s l e d i c a sem, ki se ji ni mogoče izoginiti niti v dobrem, niti v zlu... To reki je tuje planil skozi vrata, pokimal generalu napol strogo, napol zaničljivo in izginil po stopnicah.

NESREČEN, KER IMA MILIJONE

Ljudje so navadno nesrečni, ker nimajo denarja, na Danskem pa živi pesnik, ki je nesrečen, ker ima milijon in sicer v danskih kronah. Gre za pesnika Nilsa Petersena, ki je pripovedoval zanimivo zgodbo iz svojega življenja v Berlinu, kamor je priletel z aeroplanom kot sotrudnik največjega holandskega lista. Nils Petersen je bil prvotno reven kot cerkvena miš in ker se ni mogel preživljati s pesnikovanjem, se je pridružil potujočim ciganom. Z njimi je prepotoval peš Finsko in Rusijo tja do Črnega morja, Perzijo, Indijo in Tibet tja gori do Aljasko. Na napornem potovanju po svetu je trpel največ zato, ker se mu je pokvaril fotografski aparat tako, da ni mogel zbirati krasnih naravnih posnetkov. Ker si ni znal pomagati drugače, je začel opevati nove kraje in ljudi. Nekega dne mu je prišlo na misel, da bi poslal nekaj teh pesmi uredništvu kodanjskega lista. Odgovor je dobil čez nekaj mesecev poštno ležeco v Vladivostoku. Pesmi so bile objavljene, priložen je bil kraljevski honorar, poleg tega pa laskava ponudba velikega kodanjskega založništva. Toda od tistega dne, ko mu je začel lebdeti pred očmi denar, ni mogel več pisati stihov. Odklonil je ponudbo založništva, pa je šlo zopet vse gladko. Ta čas si je bil dal popraviti fotografski aparat in zopet je zbiral svoje vtise. Čez dve leti je poslal iz Bombaya založništvu večjo zbirko svojih pesni, pozneje pa še z Aljasko. In ko se je nedavno vrnil v Kodanj, je presenečen vedel, da je postal naenkrat slaven pesnik, da so se ljudje za njegovo zbirko "Nočni piskac" kar trgali in da ima v banki na račun svoje zbirke cel milijon danskih kron. V uredništvu lista, ki mu je pošiljal dopise, je pa čimel pripravljeno pogodbo s sijajnimi pogoji. Vse mesto je bilo na nogah, ko je zvedelo za njegov povratek. Nils Petersen je pa zaključil izpoved pesnika milijonarja proti svoji volji takole: "Zdaj sem slaven, imam milijon, nikoli več ne bom lačen, vendar sem pa nesrečen. In zakaj? Ker sem izgubil svobodo. Potujem z ekspresnimi vlaki in aeroplani, toda hodil bi rajše peš, ker bi mi začelo srce zopet močneje utripati pri pogledu na prekrasni solnčni zahod za Krimom in na zasnežene gorske velikane Himalaje."

INOZEMSKI ŠTUDENTJE ZA PUŠČAJO PRAGO

"Prager Tagblatt" poroča, da nameravajo inozemski slušatelji praških visokih šol zapustiti Prago in nadaljevati študije na inozemskih univerzah. V prvi vrsti na italijanskih. Na čeških medicinski fakulteti je že napovedalo odhod 50 inozemskih slušateljev, na nemški medicinski fakulteti pa 20, večinoma poljskih židov. Inozemski študentje hočejo zapustiti Prago, ker je baje hujskanje proti njim vedno hujske in ker morajo plačevati previsoke takse. Za študente, odhajajoče iz Prage, se zanima najbolj Italija in italijanske univerze jim nudijo razne ugodnosti. Te dni je zapustilo Prago 30 študentov — poljskih židov, ki so se vpisali na univerzo v Padovi. 20 ukrajinskih študentov se je vpisalo na zagrebško univerzo. Češki listi pišejo, da Praga s tem ne bo ničesar izgubila. Po njihovem mnenju mora biti Praga še vesela, če bo naval na praške visoke šole, posebno na medicinsko fakulteto, nekoliko popustil. Tuji so odvezemali češkim študentom mesta ne le v predavalnicah, pišejo češki listi, temveč tudi pozneje v praktičnem življenju. Zato mora češka javnost odtek tujevc z čeških visokih šol samo pozdraviti.

To in ono IZ VSEH DELOV SVETA

Japonske slike zastoj Te dni bo otvorena v Tokiu razstava slik, ki so jih pripravile učenke vseh japonskih srednjih šol. Razstavo prireja japonska organizacija "Splošna ljubezen do bližnjega" (Universala Homama Asocio ali Zinrai Aizen Sinbun). Odlifeni japonski umetniki bodo pregledali pripravljene slike in zbrali najlepše za razstavo. Tako pridejo na razstavo samo najboljša dela japonskih srednješolk. Slike predstavljajo japonske krajine, običaje, šege in drugo na originalen japonski način. Prizori iz japonskega življenja so slikani na japonskem papirju ali na svili. Prireditelji razstave so sklenili razposlati po razstavi vse slike brez plačno po svetu in sicer šolam, društvom, rodbinam in poeincem, ki bi jih radi imeli. Slike bodo razpošiljali po vrstnem redu, kakor bodo prihajale prošnje. Model Slavni slikar Eduard Meyerheim je slikal nekoč branjevke sredi letnih glav, pese in krompirja. Vse je šlo gladko od rok, samo postava branjevke se mu ni hotela v spominu dobro izoblikovati. V njegovi umetniški predstavi je živeča branjevka kot izredno grda ženska, kot živo protislovje svežih in lepih poljskih pridevkov, ki jih prodaja. Takega modela pa ni mogel najti. Prijatelj mu je svetoval, naj objavi v novinah oglas in Meyerheim je storil tako. Objavil je oglas: "Iščem model, krazito grdo žensko. Samo grde pridejo v pošev. Priglasje sprejema itd." Slikar je čakal dan za dnem, toda nobena se ni oglasila. Slika je bila že dovršena, manjkala je samo še stara branjevka. Obrni zadevo, pa bo vse dobro, mu je svetoval prijatelj. Uzalil si žensko nečimernost. Poskusil se enkrat, prepričan sem, da bo šlo. In slikar je postal v novine nov oglas: "Iščem model, lepo, ne več mlado žensko okrogle postave." Komaj je bil oglas objavljen, je prišla pred slikarjev atelje cela procesija priletnih, lepo rejenih žensk in izmed njih je slikar kaj lahko izbral svojo branjevko. Letališče sredi Pariza Mlademu pariškemu inženjerju N. Lucartu se bo najbrže posrečilo zadovoljivo rešiti problem letališča sredi Pariza. Zasnova je namreč načrt preureditve otočka Ile de Cygnes na Seini med Pont de Passy in Pont de Grenelle tako, da bo zgrajeno na njem okrog 800 km dolgo in 30 m široko letališče. Na enem koncu otočka stoji bronasta kopija newyorskoga kipa Svobode. Po Lucartovem mnenju ne bo dal ta otoček razširiti, ne da bi trpel promet po Seini. Na otočku bi bilo po preureditvi prostora za 200 malih letal. Če dobe Parizani letališče sredi mesta, jim ne bo treba več hoditi na letališče v Le Bourgetu, ki je precej oddaljeno od mesta. Ob ugodnem vremenu bi se lahko spuščala na otoček v mestu tudi velika prometna letala. Drugače bi pa potniki prestopali na letališču La Bourgetu na manjša letala in bi prispeli tako po zraku naravnost v Pariz.

KUBELIK ZARUBLJEN

Slavni češki violinski virtuoz Jan Kubelik se je mudil te dni na Dunaju, kjer ga je doletelo neprijetno presenečenje. V hotel, kjer se je nastanil, so prišli eksekutorji in mu zarubili dragocen fotografski aparat, to pa zaradi tega, ker ni mogel plačati dveh menic z lastnim podpisom, ki jih hrani dunajski trgovec Julij Klausner. Kubelik je lastnik gradu Rotenturm na Gradiščanskem, kjer ima tudi kamnolom. Za izkoriščanje tega kamnoloma se je bil zvezal z neko tvrdko, a stvar je šla v konkurz. Še prej je bil Kubelik podpisal več menic, od katerih sta dve prišli Klausnerju v roke. Ker gošlač teh menic ni mogel pravočasno izplačati, to pa zaradi prepovedi izvažanja denarja iz Češko-slovaške je Klausner segel po eksekuciji. Kubelikov zastopnik je ukrenil vse potrebno, da se stvar z upnikj ugodno reši.

TIGER NA ŠETALIŠČU

V Sassariju (Italiji) sta pobegnili iz cirkusa Hagenbecka dva tigra. Eden se je vrgel na pumo v sosednji kletki in jo nevarno oklal, preden so utegnili priti živali na pomoč pazniki, drugi pa je ušel skozi vrste cirkuskega obojja na glavno ulico ter se začel sprehajati po Umbertovem korzu. Ljudje pa so se ga seveda močno prestrašili in so obvestili o tem vojaštvo, ki je nastopilo z orožjem. Ko je bil tiger hudo ranjen od krogel, se je skušal zapoditi v orožnike, ti pa niso oklevali in so zver usmrtili z drugim strelom.

KREUGERJEVA ZAVAROVALNINA

Svedski "kralj vžgalic" Ivar Kreuger je sklenil l. 1925 zavarovalno pogodbo za življenje. Vsota, za katero je bil zavarovan znanja po nekaterih vesteh 5, po drugia pa 10 milijonov švedskih kron. Zavarovalnica bo to vsoto polno izplačala navzlic temu, da bi se lahko odrekla tej obveznosti zaradi izvršenega samomora.

URA, KI KAŽE NEVARNOST PLAZOV

Monakovski tehnik Alois Derr je skonstruiral čisto preprosto sredstvo, ki naj obvaruje človeka nevarnosti plazov. Imenoval ga je "plazovna ura". Ta ura, ki jo lahko vsak v žepu ali v listnici nosi s seboj, sestoji iz kovinaste plošče, na kateri kaže prosto viseč kazalec naklone ozemlja. Z barvo označuje ura začetek plazovne nevarnosti. Zadnja stran ure vsebuje celo vrsto pravil, kako se moraš vesti na ogroženih pobočjih. Št. 14. (Dr. Karl Englis) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenje dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80 Št. 15. Edmund in Jules de Goncourt, Renee Maujperin 40 Št. 16. (Janka Sauer) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45 Št. 17. (Prosper Maricee) Verne duše v vical, povest, prevl Mirko Pretnar, 80 str., broš. 30 Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka Lukovskega grajska, veseloigra v enem dejanju, poslovenje dr. Fr. Bradac, 47 strani, broširano 25 Št. 19. (Gerhart Hauptman) Poptljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenje Anton Funtek, 124 strani, broš. 50 Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčne prevl dr. Fran Bradac, 154 strani, broš. 45 Št. 21. (Fridolin Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II. 73 str., broš. 25 Št. 22. (Tostoj) Kreutzerjeva sonata 60 Št. 23. (Sophokles) Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30 Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90 Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del 90 Št. 26. (L. Andrejev) Črna masla, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš. 35 Št. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35 Št. 28. Tarzan sin opic 90 Št. 29. Tarzan sin opic, trdo vez. 120 Št. 31. Roka roko 25 Št. 32. Živeti 25 Št. 33. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50 Št. 34. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65 Št. 37. Domače živali 30 Št. 38. Tarzan in svet 30 Št. 39. La Boheme 90 Št. 47. Misterij duše 10 Št. 48. Tarzanovo tivali 90 Št. 49. Tarzanov sin, trd vez. 120 Št. 50. Silka de Graye 120 Št. 51. Slov. balade in romance 80 Št. 54. V metcu 10 Št. 55. Namizijeni belnik 10 Št. 56. To in onaj Botle 30 Št. 57. Tarzanova mladost, trd vez 120 Št. 58. Glad (Hamsun) 90 Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, I. del 10 Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrivega doma, II. del 10 Št. 61. (Golar) Bratje in sestre 75 Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevki) 90 Št. 62. Idijot, II. del 90 Št. 64. Idijot, III. del 90 Št. 65. Idijot, IV. del 90 Vsi 4 deli 325 Št. 66. Kamela, skozi uho sivanke, veseloigra 45 Slovenski pisatelj II. tr.: Petrusan povest, Moravsko silke, Vajroda Pero i Parica, Črtice 250 Tigrovi zobje 1 Tik za frando 70 Tatič, (Bovk), trd. vez. 75

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

(Nadaljevanje.) Pol litra vipavca 60 Poslednji Melikaner 30 Pravlilce H. Majar 30 Predznanje. Prešern in drugi svetniki v gramofonu 25 Prigodbe čebulice Maje, trda vez I. 75 II. 75 III. 75 Pred nevlhto 35 Popotniki 60 Poznavaj Boga 30 Pirati 30 Poyodenj 30 Praški judok 25 Prisega Huronskega glavarja 30 Pravlilce in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek 40 2. zvezek 40 Prvic med Indijanci 30 Preganjanje indijanskih misjonarjev 30 Robinson 50 Robinson Crusoe 60 Revolucija na Portugalskem 30 Rdeča in bela vrtinca, povest 30 Roman zadnjega cesarja Habsburžana 150 Rdeča megla 79 Rdeča kokarda 125 Seržant Diavolo, vez. 160 Slovenski šaljivec 40 Slovenski Robinson, trd. vez. 75 Stric Tomova koča 50 Sueski invalid 35 Sveta Genovefa 50 Solnce in sence 65 Skrivnost najdenke 35 Skozi širno Indijo 50 Sanjska knjiga, mala 60 Sanjska knjiga, velika 90 Sanjska knjiga, (Arabska) 150 Spomini Jugoslovanskega dobrovolja, 1914-1918 125 Sredozemci, trd. vez. 60 Strahote vojne 50 Stiri smrti, 4. zv. 35 Smrt pred hišo 65 Stanje v Afriki 50 Spomin znanega potovalca 150 Stritarjeva Anthologija, broš. 80 Sisto Sesto, povest iz Abruce 30 Sin medvedjega loveca, Potopljani roman 30

SHAKESPEAREVA DELA:

Student naj bo, V. zv. 35 Sveta Neiburga 35 Spilje, male povesti 35 Stezovalec 30 Sopek Samotarke 35 Sveta noč 30 Svetlobe in sence 120 Slike (Meško) 60 Spake, humoreska, trda vez. 90 Murchet, trdo vez. 90 broširano 70 Othelo 70 Sen Kresne noči 70 Skrivnost najdenke 50 Splošna Knjižnica: Št. 1. (Ivan Albrecht) Kanjena gruda, izvorna povest, 104 str., broširano 35 Št. 2. (Rado Murlik) Na Bledu, izvorna povest, 181 str., broš. 50 Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 delj., broš. 105 strani 35 Št. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano 50 Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegove družji žina, veselomodre črtice I., 72 strani, broširano 25 Št. 6. (Novak) Ljubosumnost 30 Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš. 35 Št. 8. Akt štev. 113 75 Št. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70 Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Ternovec, religiozna karikatura in minulost, 55 str., broš. 25 Št. 11. (Pavel Gollu) Peterčkov poslednje sanje, božična povest 50 Št. 12. (Dr. Karl Englis) Denar narodno-gospodarski spis, poslovenje dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80 Št. 12. (Fran Milčinski) Mogačni pristan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš. 30 Št. 13. (V. M. Garšun) Naslednja Nikolajevna, roman, poslovenje U. Žun, 112 str., broš. 30

SHAKESPEAREVA DELA:

Št. 14. (Dr. Karl Englis) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenje dr. Albin Ogris, 236 str., broš. 80 Št. 15. Edmund in Jules de Goncourt, Renee Maujperin 40 Št. 16. (Janka Sauer) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45 Št. 17. (Prosper Maricee) Verne duše v vical, povest, prevl Mirko Pretnar, 80 str., broš. 30 Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Oporoka Lukovskega grajska, veseloigra v enom dejanju, poslovenje dr. Fr. Bradac, 47 strani, broširano 25 Št. 19. (Gerhart Hauptman) Poptljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenje Anton Funtek, 124 strani, broš. 50 Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčne prevl dr. Fran Bradac, 154 strani, broš. 45 Št. 21. (Fridolin Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II. 73 str., broš. 25 Št. 22. (Tostoj) Kreutzerjeva sonata 60 Št. 23. (Sophokles) Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano 30 Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 90 Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del 90 Št. 26. (L. Andrejev) Črna masla, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš. 35 Št. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35 Št. 28. Tarzan sin opic 90 Št. 29. Tarzan sin opic, trdo vez. 120 Št. 31. Roka roko 25 Št. 32. Živeti 25 Št. 33. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. 50 Št. 34. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani 65 Št. 37. Domače živali 30 Št. 38. Tarzan in svet 30 Št. 39. La Boheme 90 Št. 47. Misterij duše 10 Št. 48. Tarzanovo tivali 90 Št. 49. Tarzanov sin, trd vez. 120 Št. 50. Silka de Graye 120 Št. 51. Slov. balade in romance 80 Št. 54. V metcu 10 Št. 55. Namizijeni belnik 10 Št. 56. To in onaj Botle 30

Vsakourstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. Telephone: CHELSEA 3878 POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

POZOR ROJAKI

Vse, kar se tiče "Glasa Naroda", to je naročnino, dopise, vprašanja itd. pošljite na naslov: "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y. Edinole tako naslovljena pisma bodo zagotovo dospela na pravi naslov. Rojaki, vpoštevajte to! S tem boste preprečili marsikatero zmedo in zakasnitev.

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

17 (Nadaljevanje.)

Prvo pismo od nje!
S tresočimi rokami odpre gospa Marija pismo in je tesno napisane strani skoro pojedla. Malo presenečenja ji je vendarle prineslo pismo — grofa Otokarja Verdina ni bilo doma. Ni se tedaj še mogla prepričati, kak vtis bi napravil na njo — in kako izgleda. Skoro zavist je objela Marijo, ker je Lori imela tako pristrane besede za otroke — posebno še za malega Otokarja! — Oh, saj sama ni vedela, kaj je hotela. — Solze so kapale na pismo in na sliko gradu. Ko bi vedela hči, kake sponine je v njej vzbudila s svojim pismom!

Kot da ne bi znala poti do Hmeljnika! Te poti, ki je bilo za njo polna žalostnih postaj! In razkošna dvorana, v kateri je njen mož zadržal njo in svoje otroke — zaradi druge, ki je zdaj tam vladarica —

Erik je opazoval mater. Njen v bolesti zategnjen obraz in solzne oči so ga ganile in ranile. Postavi se za njen hrbet, prime jo za glavi in jo pritisne na svoje prsi ter ji nežno gladi bele lase. Resno ji reče:

— Mati, vedel sem, kaj si storila — ne ti! Nisem ti zastoj odgovarjal. — Ali še nisi skončala z vsem tem? — Pozabi vendar!
— Nikdar! Ne morem! Zdal se manj, kot kdaj. — vzklikne strastno in zopet zre na sliko pred seboj. — Poglej, Erik, to bi bilo lahko tvoje! Ti pa se moraš tukaj tako omejevat — kat gozdarski nadzornik!

V njegovih očeh se prikaže teman, jezen pogled.
— Mati, ali imaš prav, ako vtiščaš prste v moj mir? — se jezi. — Prebil sem se skozi vse nepravice in zdaj sem zadovoljen s svojo usodo. Ali hočeš to, kar sem veliko težavo sezidal, zopet podreti? — Ako me imaš rada, nobene besede več o tem! Se vedno preklinjam dan, ki je prinesel v našo hišo pismo grofice Verdinove. Od tega časa si vsa izpremenjena, premišljuješ o stvarih, ki so se dogodile in to ni dobro niti za tebe, niti za mene. — Pojdimo malo na izprehod, da dobiš druge misli.

Njeno roko potisne pod svojo pozduho in morala mu je slediti.

Pozneje; nežna solnčna svetloba leži na drevju, ki je blesketalo v jesenskem čaru svojega lista.

Mati, kako lepo! Ali se ti ne širi srce?
Marija ga od strani pogleda. Kako podoben je bil svojemu očetu! Ponosen mali obraz, modre oči, ki so bile v velikem nasprotju z njegovimi črnimi lasmi, vse je bilo podobno njemu! Izraz njegovega obraza je bil bolj izrazit in odločen kot pa njegovega očeta. Skoro trd je bil v svoji odločnosti. Pri tem pa je bil tudi zelo podoben Rudolfu Verdinu, čigar resnega, odločnega obraza ni mogla pozabiti.

Danes je Marija šele opazila, ko je Erik korakal poleg nje z nekoliko sklonjeno glavo, s tesno stisnjenimi ustnicami — ravno tak je bil mlajši Verdin, ko ji je pred petnajstimi leti predložil pogoj.

Toda hotel je samo dobro! Tako saj je Erik vedno zatrjeval. Toda Marija tega ni mogla izprevideti in njeno sovraštvo do njega je bilo isto kot prvi dan. Misli si, ako je bil njegov vpliv na družino tako velik, kakor je vedno zatrjeval Otokar, tedaj bi bilo za mladega jurista lahko, da bi govoril v njem prid in tudi delal. In nikdar mu ni odpuščala, da tega ni storil. Skoro nehotje je oprostila s tem pred seboj slabosti svojega moža.

Ko greta Marija in Erik preko ceste, v vasi, se pripelje lahak lovski voz. Konja je imela na vajetih mlada gospa poleg katere je sedel postaren gospod.

— Nadgozdar! — pravi Erik, ki je obstal, ker mu je stari gospod namignil.

— Dober dan, Berger! Dobro je, da sem vas dobil. Pridite popoldne k nam. Malo bom kegljali, pa še kaj drugega. — pravi stari gospod z belo brado. Ko se mu približa Marija ji poda roko. — Dober dan, gospa Berger! Lepo, da ste se izkopal. Tukaj je moja hči, ki je večerj prišla. Naj ji domača sapa nekoliko obrije nos. Dolgo časa sem jo pogrešal.

Na Erikovem obrazu je bila rdečica majhne zadrege, ko se priloži dekletu. Za poklon se mu zahvali samo z majhnim priklonom, iz katerega pa je seval meščanski ponos. Nato pa preko nje gleda v daljavo.

To je tedaj bila Juta pl. Egert, hči njegovega predstojnika. Erik je ni videl prvokrat. Že zjutraj, ko se je peljal s kolesom na pošto, jo je srečal. Svoje lepo kolo je previdno vozila po mahoviti gozdni poti; najbrže s kolesom ni bilo nekaj prav. Erik takoj skoči s kolesa, ga nasloni na dreve in uljudno ponudi deklici svojo pomoč, ki jo je tudi hvaležno sprejela. Erik kmalu najde kaj pri kolesu ni prav; ko je kolo popravljal je deklica živahno govorila in Erik ji je istotako uljudno odgovarjal.

— Že tako zgodaj na poti gospica? — jo vprašal.

— Zgodaj sem vstala!

— Ali se ne bojte — sami brez spremstva? Ali mogoče ne greste več daleč?

Prijazno se mu nasmeje in skoro kot bi pela, ji pride skozi ustnice:

— Ne vem, od kod sem prišla, ne vem, kam grem. Mogoče sem gozdna ptica, ali pa celo —

— Srna, — skonča Erik. — Takih plemenitih živalic vojvoda nima v svojih gozdih in če katera pride, bi jo morali obdržati.

— Tukajšnji lovec zato niso dovolj dobri. — Pod njegovim začudenim pogledom deklica zardi, toda ni mu zamerila.

— Kdo ve, ako kdo poskusi?

— Da, ako bi bili — vi —

Ker je imel na sebi nedeljsko obleko, ni mogla vedeti, da je bil gozdarski uradnik.

— In če bi bil? Ali bi smel to živalico vjeti?

— Ako imate pogum in spretnost za to. — Koketno obrne glavo vstran in se mu nasmeje. — Toda sedaj moram naprej. Najlepša hvala, za vaš trud, gospod —

— Gozdni škrtateljček!

Dekle se nasmeje in malo presenečena strese glavo.

— Ne, ne — za božjo voljo.

Erik drži njeno roko.

— In naj vas nikdar več ne vidim?

Dekle malo pomisli.

— Odvisno je od tega, kje stanujete. — zaradi mene je vsak dan mogoče.

— Jaz pa tudi! — V njegovih očeh veselo zažari.

— Torej! Bomo pa vse prepustil srečnemu slučaju. S tem zagotovilom pa ne morem biti zadovoljen.

— Pa pri vsem tem morate biti. Ako tukaj stanujete, se bom pred vami kot deklica iz tujine nedeloma prikazala.

— Toda ne pustite me predolgo čakati na to.

Slednjič se zave, da jo še vedno drži za roko. Rdeča v obraz mu jo zamakne ter se zavrti na kolo.

— Vsa sreča s teboj! — zakliče, stoji in gleda za njo. Dekle se obrne in mu namigne, nato pa izgine za ovinkom.

To je bilo prvo srečanje Jute pl. Egertove z Erikom Bergerjem.

Kot on, je tudi ona mislila na to. Ravno kot sveča sedi na vzu, držec vajeti in ponosno gleda naravnost naprej, medtem ko njen oče govori z gozdarjem Bergerjem.

O, ko bi vedela, kdo ji je danes zjutraj pomagal popraviti kolo ...

Ni ga spoznala v lovski obleki; videla ga je samo kot podložnika svojega očeta in njena ošabnost se zraste ko je videla, kako prijazno govori oče z njim. V sree ga zbode in ni se motil. S skopim priklonom se poslovil v požene konja.

Gospa Bergerjeva gleda za njima.

— Nadgozdar je vedno zelo prijazen. Toda njegova hči — ne bi mislila, da more biti tako ponosna; komaj naju je pogledala! Dobro, da naše Lori ni bilo poleg. Njeno obnašanje ni bilo niti najmanj spodobno.

Erik prikima. V duhu je videl majhni, plemeniti obrazek dekleta z očmi srne, s finimi, rdečimi usti, zlatimi, kodrastimi lasmi, ki so se ji stekali preko vitkega vratu na rame. Nežna komaj srednje visoka postava, polna gibčnosti. Vroče mu postane okoli srca in prvič je spoznal, da je razlika med osebo in stanom.

Zakaj je bila danes zjutraj Juta tako prijazna in sedaj, ko je vedel, kdo je, tako hladna?

(Dalje prihodnjič.)

DOM SAMOMORILCEV

Samomori se množijo po vsem svetu in francoski zdravnik Salut-Joet bi rad pomagal ljudem, da bi v obupu ne segali po samomorilnem orožju. Njegov predlog je na prvi pogled zelo čuden. Mož pravi, da bi bilo treba zgraditi dom samomorilcev, opremljen z vsem udobstvom, ki bi jih spremljalo na oni svet. Proč z običajnim obešanjem, skakanjem v mrzlo vodo, streljanem in strašno smrtjo pod vlakom! V domu samomorilcev, na mehkih preprogah kjer bi igrala godba, bi si samomorilec končal življenje vprico svojih dragih, ki bi ga lahko spremlili do zadnje postaje življenja. Zadnjič bi si segli v roke, znaneem in svojem bi lahko še naročil, kar bi mu težilo srce, potem bi pa ostal v sobi sam in spustil bi v njo o mamni plin, ki bi ga prijetno omamnil in uspaval. Šele, ko bi že trdno spal, bi spustili v sobico smrtonosni strupeni plin.

To bi bila idealna smrt. Življenja naveličani človek bi sladko zaspal in bi se ne zbudil več. Kakšen namen bi imel ta sistem javnih samomorov? Dr. Salut-Joet meni, da bi si pri tem načinu samomora mnogi premislili. Samomori gredo po njegovem mnenju večinoma na račun hipne duševne potnosti in zmedenosti. Samomoričar, ki jim v zadnjem hipu rešijo življenje, sežejo le redko drugje po samomorilnem orožju. To je najboljši dokaz, da gre res samo za trenutno duševno zmedenost. Če bi torej moral samomorilec v svoj dom, kjer bi pred samomorom še povedal, kakšen pogreb hoče imeti in sploh kako se misli posloviti od sveta, bi si gotovo premislilo. Samomorilec je treba dati po mnenju pariškega zdravnika možnost, da svoj sklep dobro premisli. Vprašanje je seveda, kolikor samomorilec bi šlo v tak dom in ali bi ne ostali raje kar pri starih načinih samomora.

Živčni centri višjih živali

Živali višje vrste imajo živčne centre osredotočene v glavi, zato se neha njih življenje, če se glava loči od trupa. Samo pri nekem črvu so ti živi enakomerno porazdeljeni po vsem telesu, in ta črv lahko živi še dalje, tudi če ga prerežejo na dvoje.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH-SLOVENE READER)
Ste ne samo

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York City

TATVINA ETNOGRAFSKE DRAGOCENOSTI

Iz narodopisnega inštituta univerze v Göttingenu je pred nekaj dnevi izginil originalen plašč s Havajskih otokov, dragocenost, ki nima para v civiliziranem svetu. Tat je poleg tega odnesel tudi čelado s perjanico. Etnografski zavod ceni vrednost ukradenih predmetov na milijone. Tatvina plašča je obsojanja vredna posebno zato, ker se ukradena reč ne da nadomestiti. Pleme, ki je izgotovilo plašč, je namreč že izumrlo. Policijska sumi, da je izvršil vlom v etnografski oddelk dijak Artur Sehleba, ki je študiral narodopisje in je po tatvini neznanom izginit. V njegovem stanovanju so našli okrvavljeno brisačo, ki prča, da se je porezal ko je razbijal šipe pri vltomu.

Našla se je tudi skica ki označuje lego muzeja, iz katerega je tat odnesel oba predmeta.

NENAVADNA MORILCA

Policijska v Linenu je prišla 53. letnega hlapca Franca Leitgöba, večkrat predkaznovanega, zaradi enajstih umorov, ki jih je zločinca do zadnjega prikrival. Avstrijski Kúrten je do zadnjega časa z uspehom igral vlogo nedolžnega posla, kar je pač najsvojevrstnejša senzacija kriminalne kronike, kar jih pamni zgodovina.

V Stockholmu pa je umoril bonvivant in zapravljivec Frederic Sydow svojega 70-letnega očeta in njegovi dve služkinji. Po umoru se je odpeljal v Upsalo, kjer si je z ženo naročil opulentno večerjo, v hotelu Gillet. Ko so prišli detektivi in zahtevali njegovo izročitev, je naperil samokres proti svoji ženi in jo ustrelil v senec, potem pa je sprožil kroglo se vase. Obležal je na mestu mrtev. Sydow je bil nadarjen, a razvajen otrok in je delal roditeljem vse življenje velike skrbi.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

ZOBOZDRAVNIŠTVO V STARIH ČASIH

V 6000 let starih mumijah v Egiptu so našli zlate plombe v zobeh, še starejše mumije so imele pa lesene plombe. Tudi iz slonovine narejeni umetni zobje niso redki. Eberski papirus iz Luxora je nam ohranil zdravniške recepte iz let 3500—1500 pred Kristusom. V oddelku zobozdravništva so opisani recepti za zdravila proti različnim boleznim v zobeh in čeljustih. Zdi se, da so tudi Egipčane radi boleli zobje, ker je bila zobozdravniška veda pri njih dokaj razvita. Tudi Grki so imeli že visoko razvito zobozdravništvo. Že Hipokrat in Aristoteles sta opozarjala ljudi na važnost negovanja zob in ustne dupline.

Od Egipčanov in Grkov so se naučili zobozdravništva Etruski, ki so bili imeli zelo raznovrstno hrano in zato so jim zobje radi gnili. V Grobnici v Satriciju so našli zelo spretno narejen mostiček. V neki stari listini iz leta 80 po Kristusu je rečeno: — Cascellius zelo slabo pulli zobje. Na drugem mestu se govori o zobovju takratnih lepotic. — Phais ima črne zobe, Lecanias pa bele. Zakaj to? Lecanias ima svoje zobe, Phais si jih je pa kupila.

Asirski kralj Asanapper je nekod zbolel in tresla ga je huda mrzlica. Njegov osebni zdravnik Arad je izjavil, da izvirajo bolečine v kraljevi glavi in nogah od zastrupljenja krvi kot posledice gnilih zob. Priporočal je kralju, naj s. da zobe izdreti. Poročilo o tem se je ohranilo na deščici, ki so jo našli pri odkopavanju mesta Ninive.

KDO VE KAJ o mojem možu Frank Zaplata, doma iz St. Petra na Krasu. Brala sem v časopisih, da je l. marea umrl v bolnišnici. Jez in njegovi nedorasli otroci bi želeli kaj slišati o njem in zato prosimo one, ki kaj vedo, da nam sporoče. — Josephina Zaplata, Dolnja Cosana, No. 23, St. Petro de Carso, Venecija Giulia, Italy. (2x 28&29)

SHIPPING NEWS

- 31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg
- 1. aprila: Majestic, Cherbourg
- 2. aprila: Milwaukee, Hamburg, Cherbourg; Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam; Europa, Cherbourg, Bremen
- 6. aprila: Aquitania, Cherbourg
- 7. aprila: Deutschland, Hamburg, Cherbourg
- 8. aprila: Ile de France, Havre; Olympic, Cherbourg
- 9. aprila: Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 13. aprila: Bremen, Cherbourg, Bremen
- 14. aprila: New York, Hamburg, Cherbourg
- 15. aprila: Mauretania, Cherbourg
- 20. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen
- 21. aprila: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg
- 22. aprila: France, Havre; Majestic, Cherbourg
- 23. aprila: Cleveland, Hamburg, Cherbourg; Hamburg, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 27. aprila: Aquitania, Cherbourg
- 28. aprila: Hamburg, Hamburg, Cherbourg
- 29. aprila: Columbus, Cherbourg, Bremen; Homeric, Cherbourg

- 30. aprila: Ile de France, Havre; Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 4. maja: Berengaria, Cherbourg
- 5. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen; Deutschland, Cherbourg, Hamburg
- 6. maja: Olympic, Cherbourg
- 7. maja: Mauretania, Cherbourg, Rotterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 12. maja: Europa, Cherbourg, Bremen; New York, Cherbourg, Hamburg
- 14. maja: Paris, Havre; Aquitania, Cherbourg; Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam; Reliance, Cherbourg, Hamburg; Majestic, Cherbourg
- 17. maja: Columbus, Cherbourg, Bremen; Vulcania, Dubrovnik, Trst
- 19. maja: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
- 20. maja: Homeric, Cherbourg
- 21. maja: Bremen, Cherbourg, Bremen; Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 25. maja: Berengaria, Cherbourg
- 26. maja: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
- 27. maja: France, Havre; Olympic, Cherbourg
- 28. maja: Europa, Cherbourg, Bremen; Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam; St. Louis, Cherbourg, Hamburg

V JUGOSLAVIJO

Na Hitrem Ekspresnem Parniku
ILE DE FRANCE
8. APRILA (6 P. M.)
30. Aprila — 3. Junija
DE GRASSE
5. Aprila
LAFAYETTE
18. Aprila — 21. Maja
3. razred do Ljubljane in nazaj od \$174.00 naprej
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

VSE LINIJE in PARNIKE
Spodaj imenovana slovenska trdka zastopa vse važne
Trans-atlantske Linije
in zato lahko odoremi vsakega potnika na kateremkoli parniku. V vašem interesu je, da se kadar mišite na potovanje v stari kraj, ali od tam sem, vselej obrnete na staro, znano in zanesljivo domače podjetje:
LEO ZAKRAJSEK
General Travel Service
1359 Second Ave., New York, N. Y.
13 LET V TEM POSLU!

POZOR, ROJAKI!

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj da se Vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov

- CALIFORNIA**
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO**
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saftig
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA**
Indianapolis, Loks Banich
- ILLINOIS**
Aurora, J. Butcher
Chicago, Joseph B. Ish, J. Bevdic
J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
- Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich
Zaletel, Joseph Hrovat
- La Salle, J. Spelch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelenc
- CANSAS**
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Žagar
- MARYLAND**
Steyer, J. Černe
Kitzmilller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN**
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular
- MINNESOTA**
Chisholm, Frank Gouže, Frank Pucelj
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich
- MISSOURI**
St. Louis, A. Nabrgoj
- MONTANA**
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
- NEBRASKA**
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK**
Gowanda, Karl Strnisha
Little Falls, Frank Masle
- OHIO**
Barberton, John Balant, Joe H.:
Cleveland, Anton Bobek, Chas Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik, Frank Zadnik.

- Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurše
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown Anton Kikelj
- OREGON**
Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA**
Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Bradcock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobeck
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo. vanšek
Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan, čič, A. Škerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homerc City in okolico, Frank K. renchack
Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz, Martin Korosheta
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmlšek
Pittsburgh, Z. Jakshe, Vinc. Arh, J. Pogačar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdirc
Steelton, A. Hren
Unity Sta. in okolico, J. Škerlj, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan
Willcock, J. Peternej
- UTAH**
Helper, Fr. Krebs
- WISCONSIN**
Milwaukee, Joseph Tratnik in Jom. Koren
Sheboygan, John Zorman
- WEST ALLIS**
Frank Skok
- WYOMING**
Rock Springs, Louis Taucher
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.
Naročnina za "Glas Naroda":
Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50.
New York City je \$7. celo leto.
Naročnina za Evropo je \$7. na celo leto.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!